

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle: SEY Suomen eläinsuojelun lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain muuttamisesta

SEY on Suomen suurin eläinsuojelujärjestö ja edustaa 39 suomalaista eläinsuojelujärjestöä. Toimintamme kattaa kaikki eläimet. Kiitämme mahdollisuudesta jättää asiasta lausuntomme.

Pidämme tärkeänä, että tieteellisiin ja opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelua koskevassa lainsäädännössä ja kaikessa toimeenpanossa pidetään etusijalla direktiiviin tavoite eläinkokeiden lopettamisesta ja niiden korvaamisesta muilla menetelmillä heti, kun se on tieteellisesti mahdollista. Direktiivi edellyttää, että hään tavoitteeseen pääsemiseksi vaihtoehtoisten menetelmien kehittämistä tulee pyrkiä helpottamaan ja edistämään. Vaihtoehtoisten menetelmien kehittämistä ja niiden edistämistä tulee tukea nykyistä tasoa laajemmin.

2 § Soveltamisala

Pidämme kannatettavana soveltamisalan laajentamista koskemaan lintujen ja matelijoiden sikiöitä niiden tavanomaisen kehityksen viimeisen kolmanneksen aikana vastaavalla tavalla nisäkkäiden sikiöiden kanssa. On perusteltua olettaa, että lintujen ja matelijoiden sikiöille saattaa tutkimuskäytössä aiheutua kipua, tuskaa, kärsimystä ja haittaa. Kiitämme myös lisäystä soveltaa lakia edellä mainittua varhaisemmassa kehitysvaiheessa olevaan yksilöön, jos se todennäköisesti kokee toimenpiteen seurauksena kipua, tuskaa, kärsimystä tai pysyvää haittaa saavutettuaan viimeisen kolmanneksen kehitysvaiheen.

Pidämme tärkeänä, että lain soveltamisalaa laajennetaan koskemaan kaikkia nilviäisiä, ei pelkästään pääjalkaisia, sekä niveljalkaisia. Myös näiden eläinlajien tuntoisuudesta ja kognitiivisista kyvyistä on viime vuosina saatu uutta tietoa. Kaikkien elävien olentojen kohtelussa tulisi näkemyksemme mukaan soveltaa varovaisuusperiaatetta, joka tarkoittaa, että tuntoisia olentoja suojeleviin toimenpiteisiin ryhtymistä ei saa estää täyden tieteellisen varmuuden puuttuminen toimenpiteen seurauksista.

24a § Hankkeen arviointi

Hankkeen arvioinnissa olisi varmistettava, että suunnitteella olevalle eläinkokeelle ei ole olemassa vaihtoehtoisia menetelmiä. Mikäli menetelmiä on olemassa, ei hankkeelle tulisi myöntää lupaa, koska direktiivin tavoitteena on eläinkokeista luopuminen vaihtoehtoisten menetelmien kehittymisen ja käyttöönoton myötä.

Hankkeen tekijän pätevyyttä on mielestämme arvioitava ehdotettua tarkemmin. Tutkijan osaamiseen tulisi liittyä kouluttautuminen eläinkokeisiin liittyvistä eettisistä kysymyksistä. Myös tämä edistäisi direktiivin tavoitetta eläinkokeista luopumisesta. Ehdotamme, että lakiin lisätään vaatimus pakollisesta etiikka- ja vaihtoehtomenetelmäkoulutuksesta pakollisen eläinkoekoulutuksen lisäksi niille opiskelijoille, jotka aikovat suuntautua eläinkokeelliseen tutkimukseen.

Ehdotamme myös, että hankeluvan myöntämisen yhteydessä varmistetaan, ettei toimiluvan haltijalla tai hankkeeseen osallistuvalla ole voimassa olevaa eläintenpitokieltoa, eikä häntä ole tuomittu muusta eläinsuojelurikoksesta tai -rikkomuksesta, eikä hänellä ole eläinsuojeluviranomaisen havaitsemaa epäilyä eläinsuojelurikoksesta tai -rikkomuksesta, jonka oikeuskäsittelyprosessi on vielä kesken.

28 § Hankkeessa käytetyn eläimen vapauttaminen, luovuttaminen ja palauttaminen

Kannatamme tarkennusta, jonka mukaan hankeluvassa voidaan sallia hankkeessa käytetyn tai siihen tarkoitetun luonnosta pyydetyn eläimen palauttaminen sopivaan elinympäristöön. On tärkeää tarkentaa, että tämä on tapauskohtaisesti mahdollista, vaikka asiaa ei olisikaan kirjattu hankelupaan.

37 § Valvonnan järjestämisen yleiset periaatteet

Kiitämme vaatimusta, jonka mukaan asianmukainen osuus tarkastuksista on tehtävä ilman ennakkovaroitusta. Vaikka käytännössä 30-50 % tarkastuksista tehdään ilman ennakkovaroitusta, pidämme tärkeänä, että lakiin määritellään ilman ennakkovaroitusta tehtävien tarkastusten määrä.

Helsingissä 28.9.2020

Maria Lindqvist
toiminnanjohtaja (vs.)
SEY Suomen eläinsuojelu
050 371 2740
maria.lindqvist@sey.fi

